

Zrcadlová symetrie

Moji předkové vlastnili zájezdní hostinec Na ostrůvku, takovou usedlost na Ořechovce, tenkrát na periférii Prahy. Po první světové válce padlo rozhodnutí, že se ve Střešovicích vybuduje velká vojenská nemocnice a k ní povede široká silnice a tramvajová trať. Velkolepý plán znamenal vyvlastňování pozemků na trase plánované silnice a tedy i našeho Ostrůvku, který stál v cestě. A tak se přihodilo, že jsem se nestal hospodským, ale fyzikem.

Naše rodina dostala náhradou pozemky pro stavbu dvou rodinných domů s malou zahrádkou a dočasné ubytování kdesi na Bateriích. Statek to sice zdaleka nenahradilo, ale lepší něco, než nic. Peněz bylo tak málo, že na stavbu nestačily, takže se rodina na několik generací zatížila hypotékou. Na obou pozemcích byly postaveny dva zrcadlově symetrické domy. Kolaudace proběhla v roce 1937 a hypotéka byla splacena až v době, kdy mně bylo deset let. Tehdy jsem na oslavu dostal od táty první skleničku šampusu.

Zrcadlově symetrické domy jsou něco úžasného, kdykoli jdu na návštěvu k tetě, je mně vše povědomé a přesto tak jiné. Záchod je u nás vlevo od předsíně, u tety napravo. Koupelna, obývací, vše opačně. I schodiště se točí na druhou stranu. Vždy mám pocit, že prostory důvěrně znám, ale vnitřní nejistota z neznámého trvá. Samozřejmě, že symetrie není dokonalá, občas je někde trochu narušená, tu jsou jinde dveře, onde nepatrně posunutá příčka mezi místnostmi. Ani v přírodě není žádná symetrie dokonalá.

Před domy býval chodník ze žulových kostek – růžových a modrých. Kostky tvořily pravidelné obrazce dokreslující zrcadlovou symetrii obou domů. Táta vždy po zimě vzory opravoval, aby vše bylo dokonalé a krásné. V 70. letech chodníky tehdejší vládnoucí garnitura vyvlastnila a staly se majetkem obce. Dnes jsou zality asfaltem a jen tu a tam se prasklinami prodere na povrch bývalá elegance.

Zrcadlová symetrie našich domů je něco zcela jiného než pouhý obraz v zrcadle, který je fikcí a není reálný. Oba domy jsou skutečné, v obou kolotá život. Na mnoha místech v okolí jsou podobné dvojdomy, některé mnohem honosnější a krásnější, ale věřím, že obyvatelé uvnitř zažívají stejné okouzlení ze symetrie a stejné zmatení myslí, když se ocitnou v zrcadlově obrácené části...